

De Stœchade. CAP. XXXI.

STŒCHAS in insulis Galliæ gignitur, quæ è regione Massiliæ sitæ Stœchades appellantur: & ab iis quoque nomen accepit. Herba est tenuibus surculis, coma thyimi, sed folio longiore, gustu acris & aliquantum subamara. Decoctum huius, vt. & hyssopi, ad pectoris vitia efficax est. Antidotis quoque utiliter immiscetur.

De Origano. CAP. XXXII.

ORIGANVM Heracleoticū, quod non nulli cunilam appellant, folium habet hyssopo non dissimile: vmbellam autem non in rotæ speciem orbiculatam, sed veluti diuisam, & semen in summis virgis haud-quaquam densum. Vim habet excalfacien-
di: ac proinde ipsius decoctum ex vino po-tui datum, venenatorum morsibus conue-nit. Ex passo verò, iis prodest qui cicutam aut meconium: ex aceto mulso, iis qui gy-psum aut ephemerum hauserunt. Conuulsis autem, ruptis & hydropi medetur, cum fico esui datum. At aridum, acetabuli mensura cum aqua mulsa epotum, atros humores per aluum extrahit, menses ciet: ac tussi cum melle delinctum medetur. Pruriginis autem, pectoris ac morbo regio decoctum ipsius in balneo prodest. Succus virentis, tonsillis, & aphthis medetur: & in nares ex-

oleo irino infusus, caput purgat: aurum quoque dolores ex lacte mitigat. Conficitur denique ex eo, cæpis ac rhois frutice quo ad obsonia vtuntur, vomitorium medicamentum, his omnibus in cupreο vase per Caniculæ ardore ad dies quadraginta insolatis. Substrata autem herba, serpentes fugat.

De Onitide. CAP. XXXIV.

Quod Onitis appellatur, foliis est candioribus, hyssopóque similius: ac semen habet, veluti corymbos cohærentes ac sibi inuicem incumbentes. Vis tamen eadem, quæ Heracleotico: at minus efficax.

De Origanō sylvestre. CAP. XXXV.

Sylvestre origanum aliqui panaces Heraclium vocant, alij cunilam: quo in numero est Nicander Colophonius. Foliis est origani, virgultis dodrantalibus, tenuibus, in quibus umbellæ anethi insunt, flores candidi: radix tenuis ac inutilis. Priuatim venenatorum morsibus folia & flores ex vino in potu auxiliantur.

De Tragorigano. CAP. XXXV.

T R A G O R I G A N U M, exiguus est frutex, folio & ramulis origano aut sylvestri serpylio similis. Quoddam pro locorum ratione latius ac speciosius, foliisque latioribus inuenitur, satis glutinosum. Alterum gracilibus est surculis, exilioribusque foliis: quod

L I B E R III.

quod ctiam prasum aliqui vocauere. Optimum est Cilicum , quodque in Co , Chio, Smyrna Cretaque piouenit. Omnia excal- faciunt, yrias crient, bonamque faciunt ali- um, si decocti ius ebibatur: si quidem bilio- sa deiiciunt. Prolunt & lienosis ex aceto po- ta: itenique ex vino, iis qui ixiam hauserunt. Quin & menses trahunt, & in tussi ac peri- pneumonia ex melle in eclegmate datur. Est & eorum potio non ingrata: quod fit ut ci- bum fastidientibus, stomacho male affectis, acidaque ruentibus exhibeat, iisque iti- dem quos qualis ex maris agitatione anxie- tas, nausea & praecordiorum astus comitan- tur. Discutiunt insuper comedemata, si cum po- lenta illinantur.

De Pulegio. C A P . XXXVI.

P VLEGIVM, herba vulgaris notitiæ. Ex- tenuat, calfacit, concoctiones adiuuat. Bibitum, menstrua, secundas & partus cii- cit. Pulmonum vero vitia excreabilia facit, cum sale & melle potum: ac conuulsis etiam auxiliatur. Nauseas & stomachi rosiones ex posca bibitum permulcat: atros etiam num humores per aliuum exigit. Venenatorum quoque moribus in vino potum succurrit. Defectos animo recreat, cum aceto naribus admotum. Gingiuas etiam arefacti cine- re corroborat. Illitum vero cum polenta,

inflammationem omnem lenit; & podagrīcīs per se prodest, impositū dum rubet cat locus. Cum cerato autem, varos extinguit: ac liēnōsis etiam confert, cum sale adhibītum. Cāterūm decoctūm ipsius prūrigīnes lotione mitigat, & vulvāe inflationib⁹ ac duritie⁹, ciuldēmque conuersionib⁹ infestatione subuenit. Aliqui porrō blechona vocant: quoniam, dum floret, à pecoribus gustatum, balatum concitat.

De Dictamno. CAP. XXXVII.

DICTAMNUM, quod sylvestre pulegium aliquibus appellatur, herba est Cretensis, acris, lœuis, pulegio similis: at maioribus lanuginosisque foliis, ac lanosa quadam veluti pube obductis. At neque florem neque semen profert. Præstat verò omnia quæ sativum pulegium, sed efficacius multò. Nam non potum modò, sed & appositum ac suffitum, partus emortuos elicet. A iunt & in Crēta capras tela quibus icta sunt huius herbæ pastu excutere. Porro purgandi vim habet succus ipsius illitus, aut cum polenta affrictus. Imposita verò herba, plantæ pedum reliquo corpore impactos aculeos refigit extrahitque. Est & efficax ad liēnōs dolorem: siquidem ipsum imminuit. Legitur autem æstate & autumno. Radix gustu excalfacit, neenon & partum accelerat. Sed & suc-

& succus cum vino potus, contra venenatorum morsus auxilio est. Herbae verò tanta vis est, ut ictu venenato saevientes bestias & olfactu abigat, & contactu perimat. Ceterum expressus ex ea succus, vulneribus ferro illatis aut venenatis morsibus instillatus, præsentaneo est remedio, si præterea in potu assumatur.

De Pseudodictamno.

CAP. XXXVIII.

Quod Pseudodictamnum vocant, multis in terris nascitur, antedicto simile, at minus quam illud acre. Eosdem verò præbet effectus, at inefficacius.

De altero Dictamno Cretico.

CAP. XXXIX.

Defertur & è Creta alterum Dictamni genus, folio sylimbrij: at ramis majoribus, in quibus flos emicat sylvestris origani, niger ac mollis. Odor foliorum inter sylmbrium & saluiam medius, iucundissimus. Ad eadem ad quæ & antedictum efficax, sed minus narres ferit. Miscetur & emplastris ac theriacis compositionibus.

De Salvia. CAP. XL.

SALVIA, quam Græci eleisphacon, alij Selaphoboscon, alij denique sphagnon nominant, frutex est oblongus, ramis numerosis, virgas habens quadrangulas & al-

bicantes: folia mali cotoneæ effigie, sed longiora, asperiora crassioraque, & attritatum vestium modo ita parum villosa, vix ut quisquam villos animaduertat, subalbida, vehementer odorata, sed virosa: semen summis in caulis sylvestri hormino simile gerit: in asperis nascitur. Foliorum ramorumque decoctum, vim habet epotum vrinas mensisque ciendi, partus extrahendi, & pastinacæ marinæ iictibus auxiliandi. Capillos quoque denigrat salvia, vulnerariaque est, & sanguinis cohibendi vi prædita: ac denique fera repurgat vlcera. Sed & folia ac ipsi etiam rami, si in vino decoquantur, genitallium pruritus fotu sedant.

De Menta salina. CAP. XL.

MENTA, ab odoris suavitate hedyosmos Græcis dicta, quam alij mintham vocant, cognita herbula est. Calfaciendi, astringendi atque exiccandi vi prædita: quamobrem sifit sanguinem ipsius succus ex aceto potus, teretelque lumbricos enecat, & Venerem stimulat. Singultus, vomitiones cholerasque sedant bini ternive ramuli, cum acidi granati succo eponi. Discutit & abscessus, si cum polenta adhibeatur: & imposta fronti, dolores capitis leuat: mammae distentas & nimio lacte turgentem compescit. Cum sale vero, canum moribus impo-